

عنوان مقاله:

گزینش اکوتیپ های بومی گشنیز متحمل به خشکی براساس عملکرد میوه و صفات مرتبط به کمک شاخص های تک متغیره و چندمتغیره

محل انتشار:

دوفصلنامه تولید و فرآوری محصولات زراعی و باغی، دوره 8، شماره 3 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

پیمان عینی زاده - *Tarbiat Modares University, Tehran, Iran*

حمید دهقانی - *Tarbiat Modares University, Tehran, Iran*

مصطفی خدادادی - *Tarbiat Modares University, Tehran, Iran*

خلاصه مقاله:

گشنیز گیاهی یک ساله و متعلق به خانواده چتریان است که عملکرد آن تحت تاثیر خشکی قرار می گیرد. به منظور معرفی متحمل ترین اکوتیپ های گشنیز بومی ایران به تنش خشکی، براساس چندین صفت اقتصادی و گزینش آنها برای بهبود هم زمان و پایدار این صفات در نسل های بعد به کمک شاخص های تک متغیره و چندمتغیره، سه آزمایش (بدون تنش، تنش یکباره و تنش تدریجی) در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی با سه تکرار در سال زراعی ۱۳۹۴ اجرا شد. از صفات اقتصادی با وراثت پذیری بالا و همبستگی بالا با عملکرد و محتوای اسانس میوه جهت محاسبه شاخص چندمتغیره مقادیر تابع عضویت برای تحمل به خشکی (tolerance) و آنالیز گرافیکی چندمتغیره مبتنی بر تجزیه به مولفه های اصلی (Principal Component Analysis Mediated Multivariate Index) استفاده شد. بای پلات زئوتیپ در محیط - صفت و شاخص چندمتغیره MFVD برای آزمایشات بدون تنش و دارای تنش خشکی رسم شد، همچنین گروه بندی اکوتیپ ها، صفات و شاخص ها و نمایش نحوه بروز آنها در محیط ها به کمک نقشه ی گرافیکی هیت مپ انجام و اکوتیپ های پایدار و شاخص های مناسب جهت گزینش مشخص شدند. تنوع چشمگیری در بین اکوتیپ ها مشاهده شد. شاخص های Stress Tolerance Index (STI) و (GMP و Geometric Mean Productivity) برای شناسایی اکوتیپ های گروه B و شاخص های (Tolerance Index (TOL و (Mean Productivity (MP) برای شناسایی اکوتیپ های گروه C مناسب بودند. شاخص چندمتغیره MFVD تنها با صفت وزن هزار میوه در یک گروه قرار گرفت. بنابراین، این شاخص در تفکیک اکوتیپ ها کارایی خوبی نداشت. اکوتیپ ها به کمک روش گرافیکی PCAMMI گروه بندی شدند و در تنش یکباره اکوتیپ های ۶، ۱۲ و ۱۴ و در تنش تدریجی اکوتیپ های ۱، ۲، ۳، ۵، ۸، ۱۱ و ۱۳ در گروه A قرار گرفتند.

کلمات کلیدی:

,Biplot, Drought stress adaptation, Heatmap graphical mapping, Multivariate index, Tolerance index
بای پلات، سازگاری به تنش خشکی، شاخص های تحمل، شاخص چندمتغیره، نقشه گرافیکی هیت مپ

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1220025>

